

duda stereotüüpseist kujudest ja situatsioonest. Ise-
seisvuse taotlemisest, kuigi — nagu eelmiseski —
mitte küpsusest, kõneleb ka Tammanni teine teos,
„ühe armastuse lugu“ „K a s u i s a“. — Raudsepa ko-
möödia kõrval kõik teised eelpool-loendatud teosed
vaevalt suudavad meie näitekirjanduse arengut palju
täiendada. Muu ülejäänud koosneb aga veel rohkem
ühapäevalibrikaist.

R e i s u k i r j e l d i s on majanduslikust kriisist
tingitud reisutakistuste tõttu surnud täiesti välja.
Hoopis pinnatu on aga meil ilukirjanduse ja teadmisi-
liku kirjanduse vahemal asetsevaist liikidest e s s e e.
M e m u a a r i k i r j a n d u s on seevastu siiski teata-
val määral harrastamist leidnud, ilukirjandusele päris
lähedal seisval kujul O. Lutsu poolt, suuremat asja-
likkust taotlevalt F. Kulli („Mässumehi ja boheemlasi“,
„Esimesi eesti diplomaate“) ja J. S. Paniuse (Semmi)
poolt.

T õ l k e k i r j a n d u s e alal on „Looduse“ kaks
odavahinnalist sarja „Kroonine romaan“ ja „Täna-
päeva romaan“ teinud teistele kirjastustele tõlgete
väljaandmise üsna raskeks. Energilisemalt on püüd-
nud sel alal edasi teotseda „Looduse“ kõrval ainult
kirjastus „Valik“, kuna varem tõlkekirjanduse turule-
saatmises esikohal olnud Eesti Kirjanduse Selts on
tõmbunud peaaegu täielikult tagasi. „Tänapäeva ro-
maani“ seiklus- ja kriminaalromaanide kõrval (aja-
viitekirjandust on muide joone all ilmumise järel eri
raamatuinagi avaldanud ka mõned ajalehed) leidub
„Looduse“ „Kroonises romaanis“ ühtteist väärtuslik-
kugi, nii J. Romain's'ilt, F. Herczeg'ilt, E. Orzeszko'lt,
G. Gárdonyi'lt jt. EKS on avaldanud ainult noore ja
vaimuka inglise kirjaniku A. Huxley moodsat inglasi
karikeriva „Nood koltunud lehed“, „Valik“ taani